

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 100

гр. Стара Загора, 31.01.2024 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Красимир Й. Георгиев

Членове: Спасена В. Драготинова
Цветислава Ив. Стайкова

при участието на секретаря М. Ж. Т.
в присъствието на прокурора Г. В.
като разгледа докладваното от Цветислава Ив. Стайкова Въззивно наказателно дело от общ характер № 20235500601425 по описа за 2023 година

Производство по реда на глава XXII НПК.

С Присъда № 117 от 14.09.2023 г, постановена по НОХД № 664/2023 г. по описа на Районен съд – Стара Загора подсъдимият М. И. М. е признат за виновен в извършването на престъпление по чл. 345, ал. 1 от НК и му е наложено наказание „ГЛОБА“ в размер на 500 /петстотин/ лв. В тежест на подсъдимия са възложени и направените по делото разноси в размер на 13,97 лв. и е постановено приобщените по делото веществени доказателства да бъдат отнети, на осн. чл. 53 от НК, в полза на Държавата.

Срещу присъдата е постъпила въззивна жалба лично от подсъдимия, в която се твърди незаконосъобразност, неправилност и необоснованост на съдебния акт. Излагат се обстоятелства, свързани с други производства, касаещи подсъдимия. Правят се искания за събиране на доказателства.

С разпореждане № 3193 от 03.10.2023 г. съдията-докладчик е разпоредил да се уведоми подсъдимия за обявените мотиви по делото, като му се даде възможност в седмодневен срок от уведомяването да допълни посочените в жалбата доводи.

С разпореждане № 3463 от 20.10.2023 г. на съдията-докладчик по делото е указано на подсъдимия в седмодневен срок от получаване на съдебния акт да приведе жалбата си съобразно изискванията на чл. 320, ал. 1, изр. посл. от НПК, като в противен случай същата ще бъде върната. В указания от съда срок по делото е постъпил документ от подсъдимия, озаглавен „Отговор на разпореждане“.

С определение № 1474 от 06.11.2023 г. по НОХД № 664/2023 г. Районен

съд – Стара Загора е върнал депозираната от подсъдимия въззивна жалба, като е приел, че въпреки дадените от съда указания за привеждане на въззивната жалба в съответствие с изискванията на чл. 320 НПК, нередовностите не са отстранени в предоставения от съда срок.

По делото е постъпила частна жалба срещу посоченото определение, в която се излагат твърдения за неправилност на същото. Подсъдимият иска въззивният съд да приеме въззивната жалба за разглеждане, като моли при наличие на нередовности, същата да бъде изпратена на защитника му за корекции.

Въззивният съд, съобразявайки разпоредбите на чл. 327 и чл. 345, ал. 1 от НПК, е намерил, че с оглед липсата на произнасяне по подадената от подсъдимия частна жалба настоящото производство не е за проверка на постановената присъда, а е такова по глава XXII от НПК срещу Определение № 1474 от 06.11.2023 г. по НОХД № 664/2023 г. Районен съд – Стара Загора, с което е върната въззивната жалба срещу първоинстанционната присъда, но е необходимо да бъде проведено открито съдебно заседание с призоваване на страните.

В съдебното заседание пред въззивния съд **представителят на ОП – Стара Загора** изразява становище за законосъобразност на съдебния акт, с който е върната въззивната жалба.

Защитникът на подсъдимия – адв. В., счита, че актът е незаконосъобразен.

Подсъдимият М. се явява в съдебно заседание, но не взема становище по законосъобразността на определението за връщане на въззивната жалба. След приключване на съдебното заседание по делото е постъпило ново допълнение към въззивната жалба.

Старозагорски окръжен съд, след като обсъди изложеното в жалбата и от страните и след като се запозна с материалите по делото, намери за установено следното:

Частната жалба е подадена в законоустановения 7-дневен срок, от надлежна страна и против подлежащ на атакуване по реда на глава 22 от НПК съдебен акт, което обуславя процесуалната ѝ допустимост.

Разгледана по същество, същата е основателна, макар и не по изложените в нея съображения.

Жалбата срещу присъдата е процесуално средство за упражняване на право на защита, което се изразява във възможност да се сезира въззивния съд за преразглеждане на делото по същество. Затова законът не поставя големи формални изисквания към съдържанието на въззивната жалба, когато тя не определя пределите на въззивната проверка. Съгласно чл. 314 НПК въззивната инстанция проверява изцяло правилността на присъдата, независимо от основанията, посочени от страните. Ограниченията в тази насока са свързани само със забраната за влошаване положението на подсъдимия (*reformatio in pejus*). Затова протестът и въззивната жалба за влошаване на положението на подсъдимия имат обвързващо действие за

въззивния съд, който се произнася в зададените от тях рамки, поради което е необходимо те да са ясни и недвусмислени. От друга страна не е предвидено изискване за съответно искане за проверка на присъдата, когато се иска облекчаване положението на подсъдимия, т.е. за съдържанието на жалбата на подсъдимия е достатъчно да изразява недоволство срещу постановената присъда.

В чл. 320, ал. 1 и ал. 2 НПК са въведени изчерпателно изискванията към съдържанието на жалбата и протеста - те са писмени и следва да бъдат подписани от подателя, в тях се посочват: съдът, до който се подават; от кого се подават и какво искане се прави. В жалбата и протеста се заявяват и неизяснените обстоятелства и доказателствата, които следва да се съберат и проверят от въззивния съд.

Поради правната природа на жалбата като средство за упражняване на процесуално право, съдебната практика не абсолютизира значението на никое формално изискване и не го разглежда като самоцел. Формата може да е различна, стига да става ясно какво е направеното оплакване и чие изявление представлява. Искането може да бъде изведено и от самото съдържание – например когато се твърди, че съдът неправилно е приел, че подсъдимият е виновен, очевидно се иска отмяна на осъдителната присъда и постановяване на нова, с която същият да бъде признат за невинен. Когато жалбата е подадена от частен обвинител или частен тъжител и цели влошаване на положението на подсъдимия обаче е необходимо да съдържа съответно искане.

В светлината на изложените по-горе основни правни характеристики на въззивната жалба и на процесуалното задължение на съда да осигури възможност за ефективното упражняване на правото на жалба, въззивният съд не споделя изводите на първата инстанция за съответствието на въззивната жалба с процесуалния закон.

В конкретния случай, видно от мотивната част на определението на съда, правно основание за връщане на жалбата на подсъдимия срещу осъдителната присъда по НОХД № 664/2023 г. по описа на РС – Стара Загора е чл. 323, ал. 1, т. 1 от НПК – тъй като не е приведена в съответствие с изискванията на чл. 320, ал. 1 от НПК в дадения от съда 7-дневен срок.

Действително в жалбата е направено бланкетно твърдение за неизяснена фактическа обстановка без да са посочени конкретно неизяснените обстоятелства, свързани с процесното деяние, но посочването на тези обстоятелства, не е и задължение за жалбоподателя, доколкото въззивната инстанция има задължение, произтичащо от императивната законова разпоредба на чл. 314, ал. 1 от НПК, служебно да провери изцяло правилността на присъдата, независимо от основанията, посочени от страните. На следващо място, напълно възможно е, както е и в настоящия случай, жалбоподателят да не твърди непълнота на доказателствената съвкупност. Поради това съдебната практика е константна в насока, че непосочването във въззивната жалба обстоятелствата по чл. 320, ал. 1, изр. 3 от НПК – неизяснените обстоятелства и доказателствата, които следва да се

съберат и проверят от въззивния съд, не е съществен порок на жалбата, който да обуслови връщането ѝ, предвид естеството на въззивното производство по наказателни дела.

Съществен порок, предпоставящ упражняването на правомощието на първия съд по чл. 323, ал. 1, т. 1 от НПК, би се явило несъответствието на въззивната жалба с изискванията по чл. 320, ал. 1, изр. 1 или 2 от НПК, каквото несъответствие в конкретния случай не се открива. Въззивната жалба е подадена в писмена форма, от лице, имащо качеството на главна страна по делото (подсъдим), посочени са съдът, до който се подава и актът, чиято проверка се иска, подписана е от подателя. Независимо от обстоятелството, че в жалбата е написан друг вид акт (решение, а не присъда), датата на постановяването му, номерът на делото и пресъздаването на съдържанието му, срещу което се изразява недоволството на подсъдимия, позволяват по несъмнен начин да се направи несъмнен извод относно обжалвания съдебен акт и до какво се свеждат оплакванията на жалбоподателя. Освен това, при внимателен прочит на съдържанието на жалбата и приложенията към нея биха могли да се изведат и твърдения за конкретни неизяснени обстоятелства, както и писмени доказателства, чието събиране се иска, като относимостта им към предмета на доказване по делото е въпрос по същество и не оказва влияние върху редовността на подадената въззивна жалба. По изложените съображения, настоящата инстанция намира, че въззивната жалба отговаря на изискванията на процесуалния закон – чл. 320, ал. 1 и ал. 3 от НПК.

За пълнота на изложението настоящият състав намира за необходимо да отбележи, че връщането на жалбата на посоченото от районния съд основание се предпоставя от две кумулативно изискуеми обстоятелства: първо, депозираната въззивна жалба да не отговоря на изискванията на процесуалния закон – чл. 320, ал. 1 или ал. 3 от НПК и второ, в 7-дневен срок от поканата пропускът или несъответствието да не е отстранено от въззивния жалбоподател. Изпълнението на тази процедура несъмнено предпоставя изискването към органите на наказателния процес, при спазване на общия принцип на чл. 15, ал 3 от НПК, да разяснят на участниците в процеса правата и процесуалните средства и възможности по начин, който да е годен да постигне своята цел - адресатите реално да разберат съдържанието на правата си и да могат да ги упражнят. В настоящия случай обаче указанията на първоинстанционния съд, дадени в разпореждане № 3463 от 20.10.2023 г. „да приведе жалбата си съобразно изискванията на чл.320 ал.1 изр. посл. НПК“, са общи и не представляват предписаното ефективно осигуряване на възможност за упражняване на право. Не биха могли да се приемат за надлежни и указанията, дадени в разпореждане № 3193 от 03.10.2023 г., с което на М. е изпратен препис от мотивите към присъдата и му е дадена възможност да допълни посочените в жалбата доводи. Следвало е конкретно да бъде посочено какви са недостатъците на жалбата, които се изисква да бъдат отстранени от подсъдимия, като се вземат предвид процесуалното му положение, обстоятелството, че жалбата е подадена лично от него, както и фактът, че същият не е професионален участник в наказателното производство.

При това въззивният състав намира, че Старозагорски районен съд е постановил неправилен и незаконосъобразен съдебен акт, който следва да бъде отменен, а делото – върнато на РС – Стара Загора за надлежното му администриране по реда на чл. 325 от НПК.

Така мотивиран и на основание чл. 345, ал. 2 от НПК, Съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ Определение № 1474 от 06.11.2023 г., постановено по НОХД № 664/2023 г. по описа на Районен съд – Стара Загора, с което е върната въззивна жалба, подадена от подсъдимия М. И. М., срещу Присъда № 117 от 14.09.2023 г, постановена по НОХД № 664/2023 г. по описа на Районен съд – Стара Загора, поради неотстраняване на нередовностите в указания 7-дневен срок.

ВРЪЩА НОХД № 664/2023 г. по описа на Районен съд – Стара Загора на Старозагорски районен съд за администрирането му по реда на чл. 325 от НПК.

ПРЕКРАТЯВА производството по ВНОХД № 1425/2023 г. по описа на Окръжен съд – Стара Загора.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____